

Vidlák: Byl to způsob, jak pokračovat

- CZ24 News | 18. listopadu 2023

ČESKO: Jsou věci, které prostě neovlivníte. Nemůžete nic udělat s tím, že už tisíc let je vedle velký německý národ, který dostal větší dědictví antiky než Slované. Neměli jsme žádný vliv na Jaltskou konferenci a naprosto minimální vliv na konferenci Postupimskou. Nemůžete nic udělat s Churchillovými politickými rozhodnutími za války, které Beneše donutily k návštěvě Sovětského svazu a dohodám se Stalinem. Nemůžete udělat nic s tím, jestli se v Sovětském svazu dostane k moci Gorbačov a nebo někdo jiný.

Jsou věci, které prostě neovlivníte. Nemůžete nic udělat s tím, že už tisíc let je vedle velký německý národ, který dostal větší dědictví antiky než Slované. Neměli jsme žádný vliv na Jaltskou konferenci a naprosto minimální vliv na konferenci Postupimskou. Nemůžete nic udělat s Churchillovými politickými rozhodnutími za války, které Beneše donutily k návštěvě Sovětského svazu a dohodám se Stalinem. Nemůžete udělat nic s tím, jestli se v Sovětském svazu dostane k moci Gorbačov a nebo někdo jiný.

Nemůžete nic udělat s tím, že si dneska Němci zvolili dobrovolnou sebevraždu v podobě větrníků, drahé energie, vypínání jaderných zdrojů a islamizace. To všechno se schválilo za hlasitého potlesku a vzájemného objímání. Stejně tak se s velkým potleskem schválil podíl naší účasti na ukrajinské válce a spojení našeho osudu s jejím výsledkem.

Obklopují nás události, které jsou mnohem větší, než jednotlivec, větší než stát a někdy jsou dokonce větší než celý kontinent. Dnešní výzvy k podřezávání Židů v Německu, statisícové propalestinské demonstrace v Británii, prohlubující se hospodářská krize, deindustrializace... to všechno se schválilo v době, kdy si dnešní výsledky nikdo nedovedl představit. Jak to řekla Angela Merkelová? K čemu měly posloužit Minské dohody? K získání času pro vyzbrojení Ukrajiny... O dnešní válce se rozhodlo v roce 2014, kdy si nikdo nedovedl ještě představit, že to bude válka laciných dronů a ještě lacinější pěchoty... Tanky, transportéry, stíhačky... to všechno je k ničemu.

Nejhorší na tom je, že ani není žádný Mao nebo Hitler, na kterého by se to všechno dalo hodit. Žádná vůdcovská individuální odpovědnost. Jen procesy.

Tenkrát, v roce 89, lidé prožívali víceméně to samé, co dneska. Deziluzi. Ze všeho. Z vlády, z hospodářství, z nedostatku svobody i nedostatku zboží a naopak přebytku sovětských vojáků na našem území. Deziluzi z toho, že ani zasloužili členové Strany už nevěří tomu, co hlásají. O nezbytnosti změn nemluvili jen obyčejní lidé, o těch se mluvilo i v kuloárech ústředního výboru. Nejen disidenti, všichni s tím chtěli něco udělat, ale ono to pořád prostě nešlo. Zaběhnutá schémata nešlo překonat. Sebeupřímnější snaha narážela na stále stejné překážky, které všechny dobře míněné pokusy o změnu v mezích zákona přiváděly vniveč.

Dneska to není jiné. Prakticky všichni vidí, že způsob života předchozích třiceti let se prostě zadrhl. A kdo to ještě nevidí, ten to brzy zjistí na složenec za plyn a daňovém výměru. Nic nejde. Ani dostavba Temelína, ani rozšíření Dukovan. Ani ty dálnice nejdou jak by měly. Nejde postavit byty, obzvlášť v Praze ne a staví se jich tak málo, že jich neustále ubývá. V této zemi je zhruba čtyři a půl milionu bytových jednotek a při stoleté životnosti to znamená, že se ročně musí postavit pětadvacet tisíc bytů ročně, aby se to udržovalo. Stavíme o deset tisíc bytů ročně méně... Tím se jejich nedostupnost a rostoucí drahota vysvětluje dostatečně, ne? Prostě to nejde. Protože se dávno napsaly zákony, které jednoduchou a lacinou výstavbu v podstatě znemožňují. Napsaly se v době, kdy to nikdo za problém nepovažoval.

Stejně se zdá být nepřekonatelná i politika. Na jednu stranu, která se dostane do sněmovny, připadá deset stran, které se tam nedostanou. Na jednoho úspěšného nezávislého kandidáta připadá deset závislých kandidátů. Vyhrávají peníze, vyhrávají zákulisní hrátky, současný režim je tu už třicet let, ale korupce je pořád stejná. Z klientelistického socialismu máme klientelistický kapitalismus. A přes sebeupřímnější úmysly s tím nejde nic dělat. Člověk by si mohl katastrofy odškrtnout po milnících. Prakticky všechno, co se děje, to se stát prostě musí, protože sekulární vlivy neodfiltrujete.

V roce 89 už vlastně všichni na všechno kašlali. Motivace nula. Nemá to cenu. Všichni měli práci a nikde nic nebylo. Dneska je to stejné. Práce je dost, všichni ji mají, ale na auto čekáte dva roky. V lékárně na maloměstě pracují tři lékárnice, ale Endiaron nemají a penicilín také ne. V téměř každé výrobě je víc úředníků jak dělníků. Ve školách jsou třídy o patnácti dětech, k dispozici jsou asistenti i školní psychologové, ale úroveň znalostí je tristní. K čemu se o něco snažit? Ať uděláte cokoli, ať zkusíte cokoli, stejně se spálíte a ještě vám za to vynadají nebo se popasou na vašem neštěstí.

Nejhorší není deziluze gaučových pozorovatelů, kteří vědí vždycky všechno nejlíp, všemu rozumí a teď jen došlo na jejich slova. Gaučový pozorovatel není hybatelem ani konzervování stavu ani hybatelem změny. Nejhorší je deziluze těch, kteří se snažili něco dělat. Neustále jich ubývá, protože i když do toho dali všechno, stejně se nezadařilo a ještě se jim za tu snahu vysmáli. Haha, já jsem ti to říkal, to je nejčastější věta. Málokdo řekne: Tak běž a spal se znova. Běž a pokračuj! Tohle jsou běžné jevy, je třeba vydržet a nevzdávat to.

17. listopad 1989 byl způsob, jak pokračovat dál. Byl to proces, který znovu dodal lidem motivaci skrze osobní svobodu a možnost cestovat. Zanedlouho mohl být každý podnikatel. Někteří ještě cinkali klíči a jiní už zakládali firmy a domlouvali si temné kšefty. Každý mohl vyjet ven a podívat se, jak to dělají jinde. Sedmnáctý listopad bylo to, co vrátilo lidem motivaci něco dělat. V dobrém i zlém. Byl rozseknutím gordického uzlu starých pravidel, díky kterým nic nešlo změnit. A i když na to má každý jiné vzpomínky, vlastně to všichni očekávali a tehdy byli rádi, že se to stalo. Nostalgie po starých časech byla v prvních letech minimální. To přišlo až s odstupem a s prvními problémy.

Prosím, neřešme teď, nakolik byl 17. listopad zrežirovaným divadlem a plánovaným předáním moci. Když se něco takového děje, míchají se do toho všichni. Domáci i hosté. Tak či onak to ale zafungovalo. Byla to dostatečná motivace k ekonomické transformaci a k přeorientování hospodářství na Západ. Dostatečná motivace ke změně pravidel i zákonů. Dostatečná motivace ke snaze, pokusit se dělat věci jinak. Dostatečná motivace, aby se bagatelizovala negativa a vyzdvihovala pozitiva. Dostatečná motivace k tomu, aby národ dalších třicet let víceméně držel hubu a krok. Patříme na Západ... tím to celé začalo a na základě této myšlenky se pokračovalo třicet let.

Jsme na prahu něčeho podobného. Deziluze je obrovská a stále se prohlubuje. Stále více vítězí přesvědčení, že se nedá nic dělat. Ti, co se o něco pokoušejí, ti jsou neúspěšní a ještě vysmívání. Motivace k jakékoliv snaze je na nule. Práce je ten nejblbější způsob, jak přijít k penězům. Necení se schopnosti, ale známosti. Není důvod se snažit, protože důchody nebudou, není důvod se namáhat, protože úspory sežere inflace, není důvod bojovat za nadnárodní korporace a tuneláře. Ani tu elektřinu nejde zlevnit... Heslo, že patříme na Západ začíná být stejně vyčpělé jako být se Sovětským svazem na věčné časy. Málokdo chce patřit do německého emirátu.

Čekáme na nový 17. listopad a novou myšlenku, které se národ chopí. Čekáme na počín, díky kterému bude možné pokračovat. Čekáme na něco, co znovu bude motivovat, co dá lidem pocit, že mají budoucnost opět ve vlastních rukou a stojí za to, se za ni zasadit. Nevím, kdo ji přinese. Jestli nějaký nový Zeman novým článkem o nové přestavbě, nebo nějaký Sorosův ideolog, nebo nějaký Aspeňák, Římský klub, miliardář, Číňan, Rus, Američan, Němec, Maďar, Slovák, Čech.

Jen vím, že to bude muset být opravdu velká myšlenka. Dost velká, aby překonala všechno to, proč

ted' nic nejde.

AUTOR: Vidlák

[ZDROJ](#)